

Co warto wiedzieć o czyszczeniu?

Czyszczenie dywanów, wykładzin bądź tapicerki nie jest wiedzą tajemną czy też nauką ścisłą, lecz raczej rodzajem sztuki. Cały proces prania/czyszczenia nie jest żadnym zaskoczeniem ani tajemnicą.

Etapy prania można ująć w czterech wspólnych dla wszystkich metod prania punktach:

1. Usunięcie zabrudzeń nierozpuszczalnych.
2. Rozpuszczenie brudu.
3. Usunięcie brudu.
4. Suszenie.

Diabeł, jak to zwykle bywa, tkwi jednak w szczegółach, ponieważ należy wybrać odpowiednią metodę czyszczenia, rodzaj urządzenia i środków chemicznych w zależności od konstrukcji wykładziny, rodzaju włókna, z jakiego wykonane jest runo oraz stopnia i typu zabrudzenia. Natomiast sam brud w znacznym uproszczeniu możemy podzielić na trzy kategorie: **nierozpuszczalny**, **rozpuszczalny w wodzie** oraz **rozpuszczalny chemicznie**. Na podstawie doświadczeń w zakresie prania/czyszczenia oraz analizie struktury brudu w naszych wykładzinach, okazuje się, że około **80% występujących zabrudzeń** jest nierozpuszczalna. Najbardziej logicznym sposobem usunięcia zabrudzeń nierozpuszczalnych jest zatem dokładne trzepanie. Jeśli z różnych względów jest to niemożliwe do wykonania, powinniśmy stosować odkurzanie na sucho, które stanowi zarówno element codziennej pielęgnacji wykładziny, jak i obowiązkowy zabieg poprzedzający czyszczenie - niezależnie od stosowanej metody. **DUŻYM BŁĘDEM** jest uznanie, że nie warto odkurzać wykładziny, ponieważ "brud i tak zostanie odessany w procesie prania". Powtarzam - **BŁĄD!**

W wielu przypadkach gdy brud zalega blisko osnowy lub runo jest mocno zbite, wskazane jest oprócz zebrania brudu powierzchniowego, rozczesanie włókna wykładziny i wydobycie brudu zalegającego głębiej. Aby tego dokonać najlepiej jest stosować tzw. odkurzacze kolumnowe (z wirującą szczotką walcową), ponieważ zwykłe ssawy w tradycyjnych odkurzacach w większości wypadków nie radzą sobie z uniesieniem i pochłonięciem cięższego lub głębiej zalegającego brudu.

Wstępnym etapem w procesie prania po uprzednim wytrzepaniu, jest tzw. rozpuszczenie brudu, które decyduje o skuteczności czyszczenia. Wielu "usługodawców" najczęściej zaniedbuje ten etap, wysysając środek piorący natychmiast po jego rozpyleniu na powierzchnię dywanu bądź wykładziny. Celem rozpuszczenia brudu jest jego oddzielenie od włókna wykładziny.

Na skuteczność rozpuszczania brudu mają wpływ następujące czynniki:

a) działanie chemiczne:

- obniżenie napięcia powierzchniowego wody oraz oddzielenie brudu od włókna,
- emulsyfikację zabrudzeń o charakterze oleistym - czyli rozbicie tych zabrudzeń na drobne cząsteczki i wytworzenie zawiesiny,
- zamianę tłuszczu w mydło, które następnie możemy rozpuścić w wodzie i wypłukać,
- otoczenie cząstek brudu ładunkiem elektrostatycznym tak, aby zostały oddzielone od włókna i od siebie nawzajem.

b) temperatura:

- dla większości dywanów niska temperatura wody nie przeszkadza,
- wyższa temperatura wspomaga proces redukcji napięcia powierzchniowego,
- wzmaga działanie środków czyszczących,
- wysoka temperatura nie szkodzi wykładzinie (teoretycznie najwyższa temperatura roztworu na wykładzinie to 97°C, zaś obróbka termiczna włókna następuje w temperaturze 127 - 204°C).

c) działanie mechaniczne:

- działanie mechaniczne powoduje równomierne dotarcie chemii do każdego miejsca na wykładzinie,
- wspomaga oddzielanie brudu od włókna.

Najlepsze efekty uzyskamy stosując maszyny z wirującymi szczotkami cylindrycznymi, ponieważ jednocześnie podnoszą, rozczesują runo i doskonale wspomagają rozpuszczanie brudu.

d) czynnik czasu:

- w zależności od stopnia zabrudzenia, warunków atmosferycznych, tj. wilgotności powietrza, temperatura, działanie mechaniczne i czas.

Wybór metody czyszczenia zależy od wielu czynników, takich jak: stopień zabrudzenia, konstrukcja wykładzin, rodzaj włókna w runie, posiadany sprzęt, oczekiwany czas schnięcia.

Pranie metodą ekstrakcji stosowane jest do czyszczenia powierzchni tekstylnych takich jak wykładziny, dywany i tapicerki. W metodzie tej stosuje się natrysk detergentu pod ciśnieniem na czyszczoną powierzchnię i natychmiastowe odessanie płynu wraz z zanieczyszczeniami. Do bardziej precyzyjnego doczyszczenia szczególnie mocno zabrudzonych powierzchni stosujemy automaty ze szczotką walcową, która unosi i rozczesuje runo, co dodatkowo usuwa zabrudzenia mechaniczne z głębi dywanów. Ten rodzaj prania stosują jedynie profesjonalne pralnie. Osoby wykonujące usługę u Klienta niestety, nie mają takich możliwości ze względów technicznych.

Szamponowanie. Polega na "nałożeniu" na czyszczoną powierzchnię odpowiedniego szamponu. Po zakończeniu szamponowania odsysamy z czyszczonej powierzchni maksymalną ilość piany wraz z brudem. Pozostały ewentualnie w wykładzinie brud usuwamy po całkowitym wyschnięciu i krystalizacji szamponu, poprzez dokładne odkurzenie.

Kapsułkowanie. Po naniesieniu krystalizującego się środka chemicznego, w czasie schnięcia wykładziny, bród jest "zamykany" w powstających kapsułkach i usuwany poprzez dokładne odkurzenie specjalistycznym urządzeniem.

Stosuje się jeszcze: suche wiórki, bonnetowanie czy suchą pianę. Niezależnie jednak od zastosowanej metody czyszczenia, brud jest w jakiś sposób usuwany z czyszczonej powierzchni - po uprzednim rozpuszczeniu. Stosując pewne uproszczenie, możemy stwierdzić, iż we wszystkich wymienionych powyżej metodach mamy do czynienia z "ekstrakcją brudu".

Suszenie. Bardzo ważnym elementem procesu prania/czyszczenia jest suszenie. Część powierzchni suszymy w pozycji wiszącej, zaś część wymaga suszenia poziomego. Ponadto pomieszczenie suszarni powinno zapewnić odpowiednią cyrkulację powietrza, usuwanie wilgoci z powietrza, oraz właściwe ogrzewanie w celu przyspieszenia odparowania. UWAGA! Największy wpływ na szybkość suszenia ma wilgotność powietrza.

Czyszczenie zawsze wiąże się z użyciem pewnej ilości wilgoci i można powiedzieć, że im większe zabrudzenie, tym bardziej trzeba będzie przemoczyć wykładzinę. Z wymienionych sześciu metod czyszczenia, dwie (ekstrakcyjna i szamponowanie) wiążą się z mocnym przemoczeniem wykładziny, ale pozwalają na usunięcie większości silnych zabrudzeń (czyszczenie dogłębne). Pozostałe metody (czyszczenie pielęgnacyjne) mniej zmaczają wykładzinę, ale radzą sobie jedynie z lekkim i średnim zabrudzeniem .

Nie ma metod "lepszych" czy "gorszych" - można jedynie dokonać lepszego bądź gorszego wyboru w konkretnej sytuacji.